

Godenau v. Germany (br. 80450/17), 29.11.2022. godine¹

Nema povrede člana 10. EK

Podnosilac predstavke je Ingeborg Godenau, njemačka državljanka koja je rođena 1954. godine i živi u Gilserbergu (Njemačka).

Do 2006. godine je bila profesorica u srednjoj školi u saveznoj pokrajini Hessen kada je otpuštena zbog ozbiljnih sumnji u njenu lojalnost Ustavu. Predmet se odnosi na njenu žalbu da je od tada uvrštena na listu nastavnika koji se smatraju nepodobnim za ponovno imenovanje na poziciju u državnim školama u Hessenu.

Svi njeni zahtjevi da se njeno ime izbriše sa liste su bili odbijeni. Domaći sudovi su utvrdili da i dalje postoje sumnje u njenu lojalnost, posebno s obzirom na njeno aktivno učešće u građanskoj alijansi Pro Schwalm-Eder, koja je imala veze sa ekstremno desničarskim organizacijama i s obzirom na njene izjave na političkim skupovima između 2006. i 2009. godine.

Ona se žali da su razlog odbijanja da se njeno ime izbriše sa navedene liste bili njeni politički stavovi, što predstavlja kršenje njenih prava iz člana 10. (sloboda izražavanja), 11. (sloboda udruživanja) i 14 (zabrana diskriminacije) Evropske konvencije.

Evropski sud je zaključio da su redovni sudovi dali relevantne i dovoljne razloge i nisu prekoračili polje slobodne procjene. Miješanje u pravo podnosioca predstavke u slobodu izražavanja je bilo proporcionalno legitimnom cilju i predstavljalo je neophodnu mjeru u demokratskom društvu.

Çela v. Albania (br. 73274/17), 29.11.2022.

Povreda člana 6. EK (pristup sudu)

Podnositelj predstavke, Pëllumb Çela, albanski je državljanin rođen 1953. godine.

Slučaj se odnosi na ustavnu tužbu koju je podnio g. Çela, a koja je proglašena nedopuštenom jer je podnesena izvan novouvedenog roka od četiri mjeseca. Ustavna tužba podnesena je u vezi sa postupkom pokrenutom protiv podnosioca predstavke i njegove firme s ciljem dobivanja naredbe kojom će im se naložiti da napuste određene prostorije.

Pozivajući se na član 6. stav 1. (pravo na pristup sudu) G. Çela tvrdi da nisu postojala jasna pravila u vezi s računanjem roka za podnošenje ustavne tužbe, te navodi da je novi rok pogrešno primijenjen u njegovom slučaju. Konkretno, nijedna odredba ne navodi da se taj rok treba računati od datuma donošenja odluke Vrhovnog suda.

Podnositelj predstavke je naveo da je u njegovom slučaju trebalo primijeniti raniji rok od dvije godine za podnošenje ustavne tužbe jer je odluka Vrhovnog suda donesena 11. novembra 2016. – dakle prije 1. marta 2017., kada je novouvedeni rok od četiri mjeseca stupio na snagu. Stoga je, kako je naveo, njegova ustavna tužba, podnesena 2. juna 2017. podnesena u propisanom i primjenjivom roku.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Sud smatra da s obzirom na okolnosti ovog slučaja, primjena procesnih ograničenja od Ustavnog suda nije bila dovoljno jasna i predvidiva sa stajališta podnositelja, te stoga nije bila u skladu s načelom pravne sigurnosti. Ne postoji ništa u ponašanju podnositelja zahtjeva što bi opravdalo da se teret posljedica te neizvjesnosti treba staviti na njega.

U svjetlu svih tih činjenica, Sud smatra da je podnositelju zahtjeva nametnut nesrazmjeran teret, čime je narušena potrebna pravična ravnoteža između, s jedne strane, legitimnog cilja osiguranja usklađenosti s formalnim uslovima za ustavnu tužbu Ustavnom sudu, a s druge strane prava na pristup tom sudu. U konkretnom slučaju, činjenica da je podnositeljeva ustavna tužba proglašena nedopuštenom jer je podnesena izvan roka od četiri mjeseca, u nedostatku jasnog zakonodavstva i razvijene prakse, lišila je podnositelja prava na pristup Ustavnom sudu.

Prema tome, došlo je do povrede člana 6. stav 1. Konvencije.